

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . 2 50 ар. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Елементи поза конференцією.

Мирова конференція пережила вже один цілий тиждень! Вправді реальних вислідів доси нема ніяких крім вибору субкомітетів, але — є надія, що конференція доживе речинця зібрання державної ради, що має бути невідклично(?) скликана на 13. лютого. Страйк угляних робітників і деякі господарні справи наглять до того поворотно, а на ділі оба парламенти мають до 1. марта ухвалити висший о 50 тисяч контингент рекрутів. Дехто ворожить конференції успіху, дехто ні, і тим знаменує ся хвилеве положенє політичне.

Ми, подавши річ Греґра з голешівського віча, докладно представили погляди ридикальнійших чеських елементів на мирову акцію. Греґр станув на історичнім становиську чеським. Він узнає Чехию, Мораву і Шлеск чеськими землями, куди зайшли Німці яко інтузи, котрим то Німцям можна буде дещо дати, але лише яко напливовому елементови, бо вся область є властью Чехів, а найвисшою інстанцією до поладнання чесько-німецької справи може бути лише чеський сойм.

Позуміє ся, що в виду сего становища історичного чеського в душі радикальних Німців витворалась зовсім противна програма політична історично-німецька. Радикальні Німці узнають краї корони св. Вячеслава власностию колишнього німецького «Bund-у», полем, що має послужити великим цілям великої одноцільної Германії, с. є. підлягти з часом германізації, а вкінці потонути в пучині германській.

Задушевної сеї історично-німецької програми не висказують вправді німецькі радикали явно і ходять поки-що в чорножовтій красці австрійській. Але на те є звістна зелено-святна програма, щоби

підготовити на будуче терен до витворення Alldeutschland-у. Від сеї утопії не відступлять німецькі націонали з штабом Шенерера, а ся утопія пропагує ся від літ досить явно не лише в австрійським парламентах, але на всяких довірочних та недовірочних зборах, в політично-національних конвентиклях і товариствах, в середніх школах і на університетах, у всяких буршеншафтах, в дневниках між стрічками, в улетних письмах, кольпортованих іменно в Саксонії, окликом «los vom Rom» і т. д.

А яка є провідна мисль сеї цілої підпольної акції і агітації, о тім зможе собі кожний несліпий витворити понятє, наколи відчитає меморіяли Гефкена і теорії таких політичних істориків німецьких, якими суть Сібель і Трейчке. Гефкен, згадуючи про цісаря Фридерика (батька теперішнього цісаря німецького) вкладає в уста Фридерика таку державно-політичну програму: «Історичною задачію Гогенцолернів є, перевести програму політичну Кароля Великого, що як звісно для Німеччини витворив колись «die deutsche Ostmark». Коментуючи сю історичну задачу Гогенцолернів, каже Гефкен, що «цісарі німецькі мають стремити до того, щоби стали цісарями всіх Німців». Сібель каже: «Треба конче осущити те, що колись ухвалено в церкві св. Павла в Франкфурті, с. є. витворити Велику Германію». А Трейчке пише: «Еволюція Німеччини пережила першу фазу свого розвою під Садовою, другу під Версалем, а третю має ще довершити під Віднем (!). Коли Бісмаркови в 1866 році зроблено докір за те, що він не прилучив бодай північну переважно німецьку область Чехії до держави німецької, відповів зелізний канцлер: «Я чейже мусів кусень роботи лишити грядучим поколінням»...

Сими утопіями, ворожими Австрії, накипіли нині душі німецьких націоналів і ті утопії стали нині політичним ідеалом ча-

стини Німців, що засіли у Відні в палаті президії австрійського міністерства до «мирової» конференції. Яке становище в виду сих змагань і чеської історичної програми мало і повинно би зайняти австрійське правительство? — сего питання не потребуємо розбирати. Ми навели сі річи для того, бо по нашому пересвідченю в теперішній хвили важить ся питання, котрого наслідки тісно, навіть дуже тісно звязані з екзистенцією Австрії.

Теперішня хвиля рішить долю нашої монархії на будуче. Правительство має перед собою вольний вибір, котрі змаганя оно схоче піддержати і осущити, не quid Austria detrimenti capiat. Струсина політика мабуть не була би на місці, як не була би на місці мягка, успокоююча, гофратівска політика. В котрім таборі належало би шукати австрійської державної ідеї? — сего не потребуємо казати. В віденським парламентах дадуть ся з легкостію розріжнити представителі іредентистів від заступників сих народів, що працюючи над скріпленем своїм, трудять ся з цілим пожертвованем і з всею лояльністю над скріпленем і добром — Австрії.

Відозва.

З нагоди устроєня дяківської лютерії, котрої фанти, як се оповіщено, складати ся мають виключно з предметів церковної рускої штуки і індустрії виринула мисль устроєня вистави так з фантів тої лютерії, як також з пивних творів теперішньої нашої церковної штуки і індустрії. Така вистава мала би подати огляд на нинішний стан нашої церковної штуки і індустрії, на результати осягнені доси на тих полях нашим питомим трудом і духом, — перегляд тих сил артистичних і індустрійних, якими ми багатіємо, — а через зближенє і з'єднанє їх і через публичну критику мала би вона уможливити дальший їх поступ, вказуючи може

11

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО.

СУДНИЙ ДЕНЬ.

(Йом кіпур).

(Далі).

— Що ти штовхаєш ся? — спитав той.
— Пст! Я щось вам хочу сказати...
— Що?
— Скажіть ви мнї на милость, і що се у вас за звичай хапати безпремівно бідного жид... Чому ви не возьмете собі краще гарного голя? Ось тут живе недалеко чудовий мірошник...

Чорт зітхнув глибоко. Може і йому стало таки сумно біля пустого млина над ковбанею, тільки він взяв ся до розмови з жидом. Піднявши з голови ярмулку, — а треба вам сказати, що на ньому справді, як і казав наймит, була надїта ярмулка, із під якої висіли довгі пейси, — він заскріб кігтями в голові так міцно, як самий найзлющий кіт скребе по дошці, коли від нього утече лиш, і потім сказав:

— Ох, Янкель, не знаєш ти нашого діла! До них я не можу приступити ся.

— А дозвольтє спитати, що тут довго приступати ся, що тут за великі мудроці? Я сам

знаю, як ви мене зразу ухопили, що я не встиг навіть і закричати.

Чорт засміяв ся весело, так що навіть сполохнув якусь ночву птицю на болоті і сказав:

— Що правда, то правда: вас хапати легко...

А знаєш ти чому?

— Ну-у?

— Того, що ви й сами хапаете добре. Я тобі скажу, що такого грішного народу як ви, жиди, і нема другого на світі.

— Ой-вай, дивно! А які-ж це на нас гріхи?

— А ось слухай!

Тут же чорт повернув ся до жиди і став лічити по пальцях.

— Дерете з людей проценти — раз!

— Раз — сказав за ним Янкель, теж загинаючи пальця.

— Людським потом — кровю годуєте ся — два!

— Два.

— Запоюєте людей горівкою — три!

— Три.

— Та ще й горівку розбовтуєте водою — чотири!

— Ну, нехай собі чотири. А ще?

— Мало тобі, чи що? Ой Янкель, Янкель!

— Ну, я не кажу, що сього мало, а тільки кажу, що ви не знаєте свого власного діла. Ви думаете, що мірошник не бере процентів, ви думаете, що мірошник не годуєть ся людським потом та кровю?...

— Ну, не бреш на мірошника. Не такий він чоловік, він чоловік хрещений! А хрещений чоловік повинен пожаліти не то що своїх, а ще й чужих, от хоч би й вас, жидів. Того-ж мені і трудно до хрещеного приступити.

— Ай-вай, яка се помилка! — крикнув жид весело. — Ну, так я вам ось що буду казати...

Він скочив і чорт теж підняв ся, і обидва стояли один проти другого. Жид щось прошепотів, показавши через спину на яворі, загнущи палець, показав його чортові.

— Раз.

— Брешеш, не може сього бути! — сказав чорт, трохи навіть злякавшись, і сам подивив ся на явір, де сховав ся Пилип.

— Пхе, я краще знаю! А ви підождіть. Він знов пошепотів і сказав:

— Два! А ось ось, — і він ще раз зашепотів чортові над ухо — буде три, як чесний жид!...

Чорт похитав головою і сказав знов роздумуючи.

— Не може бути.

нові дороги, знаменуючи нові напрями. Та вистава мала би послужити до того, щоби утвердити ґрунт, усталити матеріальні усліва до здвигнення і розцвіту тої питомої нашої церковної штуки і індустрії а то тим, що зблизила би руску суспільність, руский нарід до своїх артистів, до своїх індустріюців, яко своїх братів і своїх синів, вказуючи на них яко на одинокі, природне жерело заспокоєня своїх, зглядно церковних потреб, — що все конечно, отворило би широку перспективу для тої-ж нашої штуки і індустрії. А в своїм головнім результаті вишло би оно певне на славу церкви нашої і на звеличчє нашого обряду.

Ся мисль найшла загальне одобрєне не лишень серед наших артистів, але і в цілій нашій суспільности, в кругах нашого духовенства і у самих верховних церковних настоятелів.

Підписаний комітет приступаючи в імя Божє до зреалізованя сеї мисли, подає сим до прилюдної відомости, що: *руська церковна вистава предметів теперішньої питомої нашої штуки і індустрії отворена буде у Львові в сім році 1-го вересня н. ст. і тревати буде до 9-го жовтня н. ст. сего року включно.*

За тим відносить ся підписаний комітет до всіх П. Т. пп. артистів і індустріюців руских, котрі займають ся предметами церковної штуки і індустрії, щоби зволили допомогти до устроєня сеї вистави, приготовляючи вже тепер ті твори, якими будуть могли обіслати виставу. Іменно просить:

1) Наших Вп. ПП. малярів о викінчені образи олійні змісту церковного, релігійного або церковно-історичного с. в., відносять ся до подій нашої церковної історії, —

2) Наших Вп. ПП. різьбарів о готові твори різьбарські бодай би такі, котрі суть менших обємів, як: кивоти, образи процесональні, рами, — а і моделі, рисунки інших предметів, більшої величини, як іконостасів, амвон, сповідальниць, —

3) Наших Вп. ПП. архітектів о пляни, скіци (разом з кошторисами) до всіх церковних будов, чи то о моделі тих-же будов. —

4) З сими просьбами відносимо ся також до всіх наших Вп. Родимців — головно до пречестного нашого духовенства, — котрі посідають власні предмети повисших родів штуки, як образи, різьби, або ними розпоряджають, як пляни будов, які представляють цєвну артистичну вартість, а суть творами новітніми теперішних труженників руских, щоби такими предметами, коли переслає їх є можливе, нашу виставу збогатили. —

5) В разі неможливости прислєня оригінальних предметів, то будемо просити приготувити для нашої вистави чи то рисунки чи фотографії. —

6) Наших Вп. ПП. бронзівників, золотників, переплетників о предмети готові, як чаши, кадильниць і инше, або о їх моделі, —

7) Наших промисловців, головно з галузи ткацтва — коли фабричних виробів не маємо —

— Дайте, заложимо ся. Коли моя правда, то ви через рік мене випустете та ще й заплачете мені втрату.

— Га! згода. Оце-б була оказія, так оказія! Тоді-б я спробував свої сиди...

— Ну, я вам кажу, зробите гарний інтерес!

В сей час на селі покрячав той самий півень, хоч крик був такий же сонний і на нього і тепер ніщо не відозвалось серед мовчазної ночі, але Халуш стрепенув ся.

— А ти міні тут усе казки розказуєш, а я й уха розвісив. Краще сонця в руці, ніж журавель в небі.

Він махнув крилами, підлетів сяжень на два над греблею, і знов, як шулик, кинув ся на бідного Янкеля, запустивши в спину того лапсердака свої кігті і лагодючи ся летіти.

Ох, тай жалібно-ж кричав старий Янкель простягаючи руки туди, де за горою стояла біля села його корчма і зовучи на йменя жінку і діток.

— Ой, моя Сурке, ой Шлемко, Ителе, Мойце! Ой, пане мірошнику, пане мірошнику, зробіть ласку, заступіть ся, скажіть три слова! Я-ж бачу вас, ось ви стоїте тут під явором. Пожа-

о виробу матерій, килимів і инше з варстатів ткацких, —

8) О виробу рукодільні, як церковних риз, образів, гафтів і инше.

За сим просимо всіх Вп. наших панів артистів, промисловців і всіх високоповажаних наших Родимців повідомити нас в найкоротшій часі о своїй ласкавій готовости обіслати повисше наведеними родами предметів нашу виставу під адресою: *Антоній Пулишовский, директор Товариства для розвою рускої штуки, Львів, улица Чарнецкого ч. 26.*

Від комітету рускої церковної вистави.
Львів, дня 7. лютого 1900.

В. Нагірний, о. Д. Тамлячевич, А. Пулишовский.

З політичного поля.

Вчера перед полуднем відбуло ся в президенті ради міністрів під проводом президента міністрів, а в присутности д-ра Резека і шефа секції, Сагассера, — друге з ряду засіданє чєского відділу мирової конференції, в котрім взяли участь всі заступники з Чехії. Президент повитав наперед нового члена конференції, д-ра Кіндермана, опісля шеф секції, Сагассер, начеркнув в довшій виводі становиско правительства в справі реформи ординації виборчої до чєского сойму. З тих виводів і з дискусії, в якій забірали голос майже всі присутні, виявило ся шість основних в тій справі точок: 1) зміна скрутивної літ при виборі з нефідеікомісової більшої власности, 2) побільшенє числа мандатів до сойму з міст, сільських громад і торговельних палат, 3) заведенє безпосередних виборів в сільських громадах і зниженє виборчого цензуса, 4) заведенє загальної кляси виборців, 5) устроєнє виборчих курий, 6) устроєнє курий з правом *veta*. Для передискутованя тих точок вибрано субкомітет, зложений з 10 членів, в котрого склад війшли: гр. Букої, Кайцль, Крамарж, Пацак, кн. Шварценберг, Еппінгер, кн. Фірстенберг, Опіц, Праде і Шікер.

Дальше засіданє чєского відділу відбуде ся вторник, дня 13. о год. 3 пополудни. Субкомітет збере ся того дня о год. 11. рано.

З боєвища доносять, що Англичани по бомбардованю верника Молєнспріт вернули до своїх попередних позицій за Тугелею. Посол трансвальський в Брукселі, др. Лейде не вірить, щоби Англичанам могла удати ся переправа до Ледіеміє. Він пересвідчений, що та війна буде ще довго тревати, а Боєри муєять вийти з неї побідоносно. Не боїть ся він також, щоби Англичани могли дістати ся до Оранії, бо вже пороблено всякі кроки, щоби до сего не допустити.

Войско ген. Гатакра добуло Бенток, зігнавши з відтам Боєрів. Ген. Макдональд запобіг коло Коодосбергу, що Боєри не відтяли Англичан від залізничої лінії до Бельмонт. Макдональд довершив се при помочи Гохлендерів, що вишерли Боєрів з їх позицій. Боєри старали ся кілька разів добути на ново сі позиції, але надаремно. На просьбу ген. Макдональда, прибув єму з помочюю ген. Бабінгтон, що дня 7. звів побідоносну борбу з ворогом.

— Дайте бідного жида, адже і жид теж має живу душу.

Дуже жалібно прошєштував бідний Янкель! У мірошника мов-хто схопив рукою серце й здавив у пригорці. А чортяка наче чого ждав, — усе тріпотів крилами мов молодий стрепет, неуміючий літати і тихо тихо, розмахував Янкелем над греблею.

— От подлий чортяка, — думав собі мірошник, ховаючи ся краще за яворами — тільки мучить бідного жида! А там ще дивись і півні засьпівають.

І тільки він подумав се, як чорт зарєготав ся на усю річку і від разу збив ся до гори... Мірошник задрав голову, але через хвилину чорт здавав ся уже не більш ворони, потім горобця, потім змельнув як муха, як комар і шєз.

А на мірошника от-тут-то й напав дійсний жах, затрусали ся коліна, застукали зуби, волосє полізло до гори, так що коли-б на той час була на ньому шапка, то напевне звалила ся і вже сам не памятає добре, як його донесли ноги до хати.

(Далі буде).

Англіському парламентові, предложєно додатковий етат 13 мільонів фунтів стерлінгів на добродійні цілі. Палата низна прийала адресу 229 голосами против 39.

Звернуло загальну увагу, що німецький цісар відвідав вчера двічі англійського амбасадора і відбув з ним наради. Друга нарада тревала понад годину. Перед тим конферував цісар з Більвовом.

НОВИНКИ.

— **Конкурс.** Віділ «Рускої бурси» в Тернополі розписує по причині резігнації о. П. Нижанковського, конкурс на настоятеля бурси з речинєм до 15. марта 1900. Обовязки настоятеля: 1) нагляд над поведєнем і працею питомців, 2) ведєнє господарки бурсової і кухні. Права настоятеля: 1) безплатне помешканє, опал і сьвітло, 2) юрисдикція над питомцями і самостійність в ведєню господарки, в границях зачеркнених регуляміном і ухвалами Віділу. Оферти вносити належить до віділу рускої бурси в Тернополі. Евєнтуальне обнятє місця від 1. мая 1900. За Віділ: *Др. Вол. Лукаковский, голова, о. Вас. Дубинский, секретар.*

— **Зі Снятина** пишуть до «Дїла»: Дня 1. лютого с. р. гостив у Снятині Преосв. владика станиславської Шєнтицький. На вість о приїзді владики зійшло ся множество народу руского, простора церков була битком заповнена. Преосвещений, відслуживши литургію, поступив на проповідницю і виголосив не довгу, але дуже красну проповідь о моральности. Вийшовши з церкви Преосвещений, окружений народом, при звуді звонів удав ся на приходство.

— **Найвисший час!** Дирекція поліції в Кракові сконфіскувала в одній трафіці 200 кореспондєнційних карток з неморальними образками. — Здало би ся і у Львові подібні конфіскати зарядити, а бодай порадним було би, щоби почтовий уряд звернув більшу увагу на подібні кореспондєнтки.

— **Новомодна лихва.** Суд в Калуші веде від довшого часу слідство против Берля Давида з Прислопа, що використував селян лихвою в оригінальний спосіб. Позичив селянинови по 10—15 зр. на тєля, що доперва вродило ся під услівєм, що замість проценту дістане ся тєля, коли виростє на ялівку. Нуждою прибитий селянин користав з такої «доброї нагоди» і передержував таке тєля «за процент» два-три роки. По впливі такого часу жид забірав ялівку за процент і відбірав ще позичений капітал. В сей спосіб — як вже виказало ся — обдер жидюга девятнацять селян. Чи є де странійші пивки народу, як галицка жидівня?!

— **Старовірці.** Як доносять «С. Петерб. Вѣдомости», має бути скликана в найкоротшій часі спеціальна комісія до обдуманя пляну, як поборювати розширяючу ся щораз більше пропаганду старовірців ініціативу до уорішеня сеї квестії подав казанський зїзд місіонарів і виробив відповідний проєкт, який подають в скорочєню «С. Петерб. Вѣдом.» Зїзд місіонарів в Казаню уважає конєчним: 1) Узнати т. з. єрархію авєтрийську або бідокринцку за шкідну і недозволену; 2) видалити з Москви архієпископа старовірців і зборонити єму уживати титулу московского архієпископа; 3) кладовище старовірців в Москві віддати секті біглопоповців, з огляду, що та секта є менше шкідливою і не так небезпєчною, як секта старовірців авєтрийского відлома; 4) закарзати єпископам старовірців видалювати ся з місця сталого побуту, в тій ціли, щоби унеможливити їм відбувати періодичні зїзди, синоди і т. п.; а 5) закарзати старовірцям устроювати каплиці і дома молитви в приватних мешканях. — Секта старовірців появила ся в другій половині XVII столітя за патріярхи Нікона, котрий взяв ся був поправити текст канонічних книг, при чім стрінув сильний опір зі сторони духовенства і народу. Справами секти завідує архієпископ, вибираний на соборі єпископів. Він мешкає постійно в Білій Криниці на Буковині, длятого секта старовірців, котрі признають власть єпископів, називав ся також «авєтрийскою» супротив біглопоповців або безпоповців, які не узнають зовсім сьвященства.

— **Стріча з медведем.** В лісах скарбківської фундації коло Перегінська попали селяни на єлді медведя і повідомили про се побережника Ів. Дєвальда. З двома єще побережниками вібрав ся він зараз в полудне за слїдами звіря. Коли прийшли недалеко місця, де надїяли ся стрічи з медведем, почувли акєсь дивне скомене. Дєвальд підійшов ближше. Нараз впала на него розлючєна медведица, полишивши здаєсь малих в гнізді. Перєстрашений Дєвальд стріляв, але лишень зранив медведицю. Розлючений звір скрутив ся і скочив на свого ворога, повалив єго на землю і почав гризти єму ногу. Єго оба товариші задеревіли зі страху і мимо крику Дєвальда не рушили ся з місця. На поміч Д. прибув єго вірний пес і кусав медведя за задні ла-

З ТЕАТРУ.

Власть тьми.

драма в 5 актах а 6 відслонах Льва
г-р. Толстого.

По «Сибірі» Запольскої, виставив львівський театр «Potęga ciemnoty» г-р. Толстой. Оба твори споріднені з собою ідеями, і в обох творах освітлює ся їх яркими, реалістичними чертами. В «Сибірі» пристрасть офіцера стає жерелом гріха, насилля, муки і крови для героя і его жертв. В драмі Толстого змісловість сільського парубка приводить ті самі сумні наслідки. В однім і другім творі введена крім того ціла галерея осіб, які забувши про свою душу, старають ся лише о земські користи і тілесні задоволення та через те готувлять собі пекло неспокою душевного, грижі сумління. Так отже польська писателька і російський філософ подали собі руки на скарбівській сцені. А властиво талановита Запольська пішла за ідеями великого проповідника християнської любови і братерства всесвітнього.

Петро Ігнатич, заможний господар, прогрішив ся хиба тим, що має гроші. Бути може, що се кривдою набутий гріх, бо страшно метить ся на властителя. Молода Анїсія спокушає ся вийти за него, коли овдовів, та при его боці заводить собі любаса Никиту, що служить у них. Але сей Никита, то не леда штука! Вже має на своїм сумліню Марину, з якою завів знакомство на попередній службі, а тепер попри господиню Анїсію, розкошує ще єї пасербицю Акулину. Тоті любощі він бере собі зовсім легко, по парубоцьки, стараючись заспокоїти тільки свою змісловість, — бо «любить бабів, як цукор!»

Та гріх все відомстить ся тим, що тягне за собою десять інших. Старий батько Никити, божий чоловік, хоче его женити із знеславленою Мариною, а мати натомість радить єму виперти ся Марини і держати ся дальше Анїси, що незадовго може стати багатого вдовою. Аби син не довго мусів на се чекати, Марина мати Никити, дає Анїсі трути, від якої гине Петро Ігнатич. Гроші, які найшли при умираючій, передають Никиті на сховок.

Добре сховав Никита гроші, бо хотів оженив ся з Анїсею, не віддає їх, але не сам і гуляє за них. На Анїсу не хоче тепер і дивити ся, так єму обридла, помітає нею, ба навіть побивав, а надто баламутить Акулину. Дармо старий батько Никити опам'ятує его, він чванить ся тим, що за ним жінки пропадають, і котру він захоче, може єї мати!

Незадовго показали ся сумні наслідки відступства від Христової науки, котрий сказав: як глинеш пожадливо на жінку, то вже ти єї зчужоложив. Акулину треба видати чим скорше заміж, аби затерти сліди скритої любови. Заким вишукали пригідного чоловіка, прийшов час і Акулина привела на світ дитину. Щож робити? Коли се виявить ся, жених відступить і Акулина лишить ся в хаті до своєї кося, на перешкодї щастю Анїси. Баби рішають убити дитину. А щоби кожде з них мало вини на собі і одно не зрадило другого, примушують Никиту власними руками викопати яму у льоху, задусити немовлятко і запорпати его неповинне тільце. «Що ви зі мною зробили?! Що ви зі мною зробили!» — кричить Никита вийшовши з льоху, але сам видить, що і на нїм вина лежить, бо замість спокутувати давній гріх, він допускає ся другого, аби лише закрити тамтої.

Так отже сватають Акулину. Зійшли ся гості, сьпівають пісні весільні! — а Никити нема, аби поблагословив молоду. Він має хиба Акулину благословити, він, що сам єї ізвів та вбив єї дитину! Никита хоче випати ся з розпукки, але єму перешкоджують. Він вириває ся, біжить по свого старенького батька, що вік свій пережив правдою божою, та загрітий его словами, робить покуту перед миром православним. Перед весільними гостями він признає ся до всіх своїх гріхів, та ще і бере на себе вини отроєня Петра Ігнатича. Акулина хоче обвинити Анїсію, але Никита заперечує рішучо: Він один хоче терпіти за всіх. Чим більша для него кара, тим легше буде для его сумління. Так отже головні винуватці Анїсія і Марина, мати Никитина, виходять безкарно.

(Конець буде).

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

2 ПЕТРО НАНЗЕН.

Щасливе подружжє.

(Далі).

II.

Молоді подруги мешкали при Готерсгаде, а їхні вікна виходили до ботанічного городу.

Було се добре устроєне і зі смаком приладжене мешканє з 5 кімнатами. Ціле віно молодої жінки, складало ся з п'ятьох, шістьох тисячів корон; за єї гроші та при помочі зручного господарського талану пристроїла вона собі принадне гніздо, — зажиточне, але просте, з деякою відтіню старанного комфорту, до чого причиняли ся щирі магагонові меблі, які дістала від тети. Ся стара жінка замкнула ся по вінчано сестринці до закладу для старих дівок.

В маю обходили тихе весіля. Коли повоженці вернули з двотижневої послибної подорожі до саскої Швайцарії, зложив їм Ермер свій поклін, а кілька двів пізнійше запрошено вже його на обід.

Потім настало літо і Ермер подорожував по часті, по часті запрошували його знакоми в гостину на літні віллі, а нарешті немало часу забирали йому зносини з одною російською, цирковою дамою.

Таким чином в часі цілого літа не бачив він нікого з Могензенів і думав про них також лише дуже мало.

Але одної днини в початках вересня стрінув ся він з молодою жінкою в парку Ерстед. Він йшов із знакомим та мусів удоволити ся по сій причині тим, що поздоровив її, вона однак переслала йому таку милу, владувану ізза стрічи усмішку, що його опанувала нараз страшна туга за нею.

Навідав ся уже найближшої днини до неї та застав її саму. Приняла його з приятельськими викидами, що він занедбав її так цілком. Звиняв ся тим, що не хотів заколочувати ідиллі перших місяців подружнього життя. Коли він сказав се, промайнула рівночасно тїнь невдоволення по рисах її лица і перейшов швидко на иншу тему, непевний, чи обидив її, чи зажурив.

Вона знов зі свого боку подрагувала його цирком. Чи часто ходив там, та чи не залюбив ся у якій їздчині? Він замітив, що вона дивила ся йому гостро в очі і се дехтадо його потай, коли збивав поважним тоном її зачіпки як неправдиві закиди.

Коли відходив, просила його усильно, аби відвідав їх колись у вечері. «Могензен тужить за вами, зрештою тепер зачинають ся довгі вечері, а цирк відїхав. Ми не устроємо ніяких товариських гостин, а коли такий знатний пан як ви удоволить ся скромною вечерєю та шклянкою доброго грогу, то будете для нас у кождім часі сердечним гостем!»

* * *

(Далі буде.)

„Леонардівка“ незрівняної доброти, старра життя горівка — бутелька 1 зр., пів бутельки 50 кр.

Поручає торгівля

ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО

Львів, ул. Баторія ч. 2.

1—30

Помимо що вовна і розгар подорожжів і матраци по давних низьких цінах лише спеціальна робітня і магазин постели 12—30

ЙОСИФ ШУСТЕР

Львів, Коперника ч. 5.

Цінники даром

би. Медвідь обернувся до пса і в той спосіб Девальд увільнив ся від его опіки. Але замість пса спостерегла медведиця одного з товаришів Девальда і кинула ся в ту сторону. Усмотрена жертва скочила на дерево, але звір досягнув єї, і стягнув за ногу в одній хвилі. Втім прискочив знов пс і звернув на себе увагу медведиці — а побережник спас ся від нехпбної смерти. Тяжко покаліченого Девальда віднесли товариші до Рінного, де лікар, Секалина, заосмотрив єму рани.

— **Родинна трагедія.** Перед касаційним трибуналом у Відні розіграв ся вчєра епілюг страшної, родинної драми. Перед судом станула доси найліпша жінка і мати, Фільомена Цівітіко, що зарізала бритвою свою тещу. Цівітіко жила в дуже тяжких услівях, бо муж єї хорий від семи літ. Она була зневолена сама заробляти працю, щоби викормити численну родину, зложєну з мужа, свєкри і троїх дітїй. Свїдоцтва людей представляють Фільомєну взірцем вірної, неумученої в праці жінки і матери. Она терпіла лише страшні муки зі сторони своєї свєкри, що розпускала безнастанно обидні для неї, яко жінки і матери, низькі поголоски, що не мали ніякої підстави. Так само мучила Ксантіпа свого хорого сина, розказуючи єму єї погані, а невірні вїсти. Коли клевети не уставали, нещаслива жінка повзяла страшну мисль, позбути ся тещі за всяку ціну. Одної днини украла она з комнати мужа, коли сей задрімав, бритву і напала на тещу опісля з заду, перетинаючи їй шию до сєї стєпени, що голова цілком відпала від толуба. Опісля побігла убійниця на постерунок жандармерії, де зажадала, щоби єї увязнено за сповненє убийство. Там подала она перебіг злочину і его причини. Судії присяжчі засудили нещасливу убійницю на кару смерти, а трибунал касаційний потвердив кару, постановляючи рівночасно поручити Фільомєну Цівітіко цїсарєви до помилуваня.

— **Убийство.** В Шент Іван, коло Пешту убила вчєра 79-літна жінка, Скровічева, свого 80-літнього мужа. Вже від давна тортувала она свого мужа, а вчєра відмовила єму їди. З сєго вийшла суперечка, серед котрої жінка убила свого мужа лопатою.

— **Відшкодованє за збаламучєнє мужа.** Процєс з висше поданого титулу вів ся дня 15. с. м. в Новім Йорку. Мельвіна Прунтер, жінка візника Фридерика, зажадала від мільонєрки, п. Ліліян Аєт 75 тисяч доларів винагороди за збаламучєнє мужа. Суд засудив паню Аєт, що є спадкоємницею фабриканта тапетів, мільонєра, Кампєгєлля на 15 тисяч доларів відшкодованя Прунтер тїшити ся і каже, що зробила в сій справі знаменитий інтерєс.

— **Рідну матір убив** 19-літній син в Шегєдині на Угорщині. Жартю міряв до матери з набилого пістолєта: вистрїл гримнув, а мати повалила ся нежива на землю.

— **Щасливою державою** можна називати княжєство Люксєнбург, де цілу армію становить сто вояків, з поміж яких 60 належить до канєлі. Єї висилають грати на приватні забави, а дохід з того покриває видатки на удержанє двох полковників, трєх капітанів і чотирох поручників. Вже від 30 літ не має тамошня армія генєрала.

— **Пошлибна подорож** адмірала Дєвєя не повєла ся. По весільнім сїданю всіли молоді на залїзницю, щоби поїхати з Вашингтону до Нового-Йорку. Однак вжє на першій стації розійшла ся між подорожними вїсть, якого мають між собою гостя. Хто лишєнь ми, тиснув ся до салєонового вагона, щоби побачити адмірала; зараз заряджено складку на вінець, але не було звідки взяти цвєтів, тому жертвовано Дєвєєви повну хустинку цигарів. В Сан-Льєа перєсїли ся молоді на корабель, щоби оминути дальших овацій. Але й ту розійшла ся скоро вїсть, що се за пара подорожних і з дійсно американською цікавєстю слїджено наших гостей навіть в каятї. Се мало Дєвєєви дуже не подобатись.

— **Папір з торфу.** Одно з німєцких, фахових письм доносить, що одному фабрикантові з Авєстралії повєло ся витворити з очищєних торфових волокон, відповідно перєроблєних, трєвалу і під кождим зглядом добру паперову масу.

— **Ц. к. Дирекция залїзниць державних** у Львові оповіщує:

«З днєм 1. лютого с. р. змієнено назву перєстанку «Шєнбах», лежачого на залїзницї лььовкальній Аш-Росбах в округї ц. к. Дирекції зал. держ. в Пільзні, на Шєнбах коло Аш.»

— **Дрібні вїсти.** В ново-сандєцкїм повіті лютує між дітми дифтерія і шкарлатина. — Коло стації Ріо-Труто, в Іспанії, вискочив із шин особовий поїзд і упав до ріки. Три особи з залїзничого персоналу потерпіло смерть, а багато з подорожних зістало ранєних. — Славний шахіст, В. Стайнїц, дістав в Новім Йорку помішанє ума.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.	приходить о годині		відходить о годині	посп.	особ.	
		6:10	з Чернівців (Іцкан, Галац), Станиславова	6:20			до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
		6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15			до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
		7:10	з Зимної-води	2:08			6:30 до Іцкан (Галац), Ясс, Букарешту) Сучави
		7:40	з Янова	2:45			8:45 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
		7:55	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия	8:30			9:10 до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
		7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче				9:25 до Янова
		8:05	» » на дв. головний				9:35 до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.
		8:15	з Сокаля, Рави рускої				9:53 до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
1:30		9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.				10:10 до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.
		11:15	з Ярослава і Любачова				12:50 тільки в неділі і свята
1:50		11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова				2:15 до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята
		1:01	з Янова				9:45 до Іцкан (Ясс, Букарешту)
		1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	2:55			3:05 до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рясів
		2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.				3:15 до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
		2:35	» » на дв. голов.				3:20 до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
		5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова				3:26 до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
							5:25 до Ярослава
Ніч				Ніч			
8:45		6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	12:50		4:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
		6:20	з Іцкан, Сучави			6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
			з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята			6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
		7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща
		8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.			7:10	до Сокаля і Рави рускої
		8:14	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.			7:20	до Тернополя дворець головний
		9:21	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту			7:42	дворець Підзамче
		9:55	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави			7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
12:30		10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
		10:08	» » на дв. голов.			9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в . і св.
		10:25	з Лавочного (Пешту) Хирова	2:36		10:40	до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави
		10:30	зі Скольного, Калуща			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
		12:10	з Підволочиск на дворець Підзамче			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.
		3:05	на дворець головний			11:32	дв. Підз.
		3:30	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока			4:10	до Кракова (Відня, Берліна)
2:16		6:00				5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вер.

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський риваить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 4) уміє і може в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешована папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стваришене з обмеженою порукою,

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або поруксю двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вклади до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносить 50 кор., списове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“.

Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділене агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

„Дністеръ“ виплатив агентам по конець 1899 року провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).



4-10

Медаль заслуги на виставі край. в р. 1894.

Знані Полотна

яко найліпші чи-сто лянні

грубші і тонші вебіві і на сорочки. Простирала без шву і т. п.

Дими, Ручники, Хусточки до носа, Обруси і Сервети, Стирки, Полотна вітрильні (Segeltuch), Дреліхи на ліберії, Матераці, Матерії вовняні на убраня (Zeigi) і т. п. виробі найліпшої якості власного виробу поручає по уміркованих цінах

МЕЧИСЛАВ ГОНЕТ

передтим Володислав. в Корчині п. п. Корчина (Галкичина).

Циньні і прібки жаданних родів висилає даром і франко. 3-15

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 78-?

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. акті опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповідане з льотерійних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Хто хоче заробити

400

марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під V, 21,

Adressen Exped. K. F. Wojtan Leipzig-Lindenu.

Видає і відповідає за редакцію Стефан Кульчицкий.

З друкарні В. А. Шийковського.